

Tuomio: ST:n vuosikilpailu 2002–2003, i#n Award: ST originals 2002–2003, long selfmates

Heinäkuun puolivälissä sain tehtävän toimia tuomarina ST-lehden monisiirtoisten itsematien vuosikilpailussa 2002–2003. Julkaistujen tehtävien määrä on 39, 20 laatijalta 12 maasta. Arvostelulistalta poistin heti 5 tehtävää: 2242, i#3 julkaistu toisessa lehdessä; 2472, i#5 edelletty; 2507 i#14 sivuratkaisu (i#10); 2244, i#25 ja 2351, i#23 lyhenivät Hannu Kettusen käsittelyssä edellinen 23 siirtoon ja jälkimmäinen peräti 15 siirtoon. Allekirjoittaneen laatimat 7 tehtävää siirtyvät seuraavaan vuosikilpailuun 2004–2005.

1. palkinto, Jevgeni Fomitshev & Valeri Smirnov (RUS), 2470, ST 1/2003. Viisi erilaista duaalitonta muunnelmaa mukautuksen täyspitkä uhka. Keskeistä tehtävässä kiinnitykset ja kolme päämuunnelmaa, joissa matintekijöinä D, L ja s ruudusta d2. Mielenkiintoinen on myös muunnelma 1.-Lg1, jossa mL ensin katkaisee ja sitten avaa mT:n kiinnityslinjan, myös vRf1 poistuu kiinnityslinjalta, lopuksi uhan kiinnitysmatti.

1.Dd1! (2.Txf4+ Lxf4+ 3.Rd2+ Lxd2#) Dxe2 2.b3+ Kxc3 3.Dd2+ Dxd2#; 1.-fxg4 2.Rge3+ fxe3 3.Rd2+ exd2#; 1.-Txf1 2.Txf4+ Lxf4+ 3.Re3+ Lxe3#; 1.-Lg1 2.Rge3+ Lxe3+ 3.Rd2+ Lxd2#

2. palkinto, Leonid Makaronez (ISR), 2605, ST 6/2003. Alkusiirto luo selkeän uhkamuunnelman 2.Re7+. Puolustussiirtoa 1.-Td4 seuraa hieno hiljainen kiinnitys 2.Dd1! jatkonaan 3.Lxe6+, tämä sama 1.-La3 ja 2.Dd1+. Mutta parasta tehtävässä: 1.-Te5 (tukinta, 2.Re7# ei käy) ja uhraukset 2.Dd3+! ja 3.c4+.

1.Lb6! (2.Re7+ Ke5 3.Dxe4+ Lxe4#) Td4 2.Dd1 ~ 3.Lxe6+ Kxe6#; 1.-La3 2.Dd1+ Td4 3.Lxe6+ Kxe6#; 1.-Te5 2.Dd3+ cxd3 3.c4+ Kxc4#

3. palkinto, Venelin Alaikov (BUL), 2243, ST 1/2002. Täyspitkä uhkamuunnelma D-nurkkasiirtoineen on huomionarvoinen osa tehtävää, huomaa myös 6.-Rxc4#! R/D-tukinnat f4:ssä ja vastaavasti D/s-mattisiirrot d4:ssä ovat ydinosa tehtävää. Huomaa lisäksi L-raivaus 3.Lxc3. Tehtävässä on neljä toimivaa patteria, joista yksi on kaksoisshakki.

1.Ld7! (2.Rf7+ Kxd5 3.Rd6+ Ke5 4.Dh8+

In the middle of July I was asked to judge the more-mover selfmate originals published in ST magazine during the years 2002 and 2003. There were 39 problems by 20 composers representing 12 countries.

At first I removed five problems from my list: 2242, s#3 was published elsewhere; 2472, s#5 was anticipated; 2507 s#14 was cooked (s#10); 2244, s#25 and 2351, s#23 were shortened by Hannu Kettunen to 23 moves and 15 (!) moves respectively. The seven problems composed by the undersigned will be judged with the originals of the years 2004 and 2005.

NB. The solutions of the problems are found in the Finnish text.

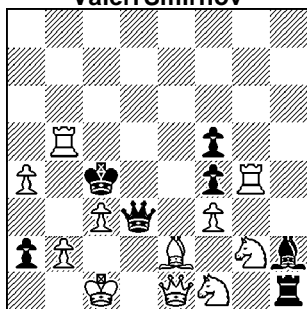
1st prize, Yevgeny Fomichev & Valery Smirnov (RUS), 2470, ST 1/2003. Five different dualfree variations including the full-length threat. The central features of the problem are pins and three main lines where the mate is delivered on d2 by queen, bishop and pawn. Interesting is also the variation with 1.-Lg1, in which the black bishop first closes and then opens the pin line of the black rook; also the white knight f1 opens the pin line, and in the end we have the pin mate of the threat.

2nd prize, Leonid Makaronez (ISR), 2605 ST 6/2003. The key creates a clear threat variation with 2.Se7+. The defence 1.-Td4 is followed by the fine non-checking pin 2.Dd1! followed by 3.Lxe6+, the same moves appear after 1.-La3 (2.Dd1+ etc.). But the best in the problem is 1.-Te5 (blocking, so that 2.Se7# does not work) and the sacrifices 2.Dd3+! and 3.c4+.

3rd prize, Venelin Alaikov (BUL), 2243 ST 1/2002. An important part of the problem is the full-length threat with the corner moves by the queen; also notice 6.-Sxc4#! Central features are the blocks on f4 by knight and queen and the respective mating moves on d4 by queen and pawn. Notice also 3.Lxc3 preparing for 6.Ld4+ Dxd4#. There are four active batteries, and one of them features a doublecheck.

1st Honorable Mention, Eugeniusz

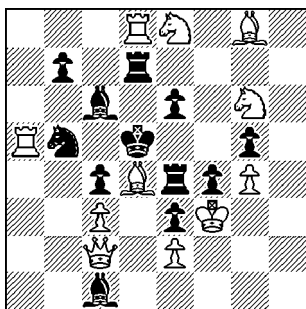
1. palkinto
Jevgeni Fomitshev &
Valeri Smirnov

i#3

11+7

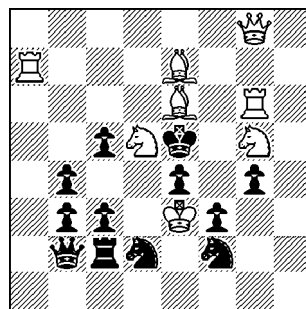
2. palkinto
Leonid Makaronez

i#3

11+12

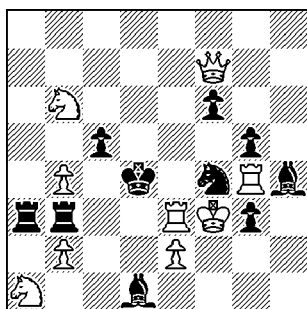
3. palkinto
Venelin Alaikov

i#6

8+12

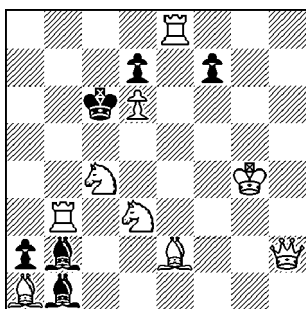
1. kunniamaininta
Eugeniusz Iwanow

i#3

9+10

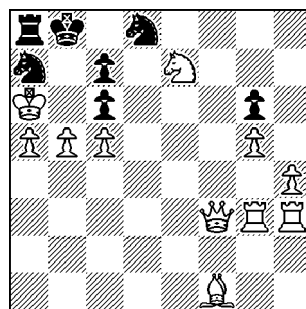
2. kunniamaininta
Hannu Kettunen

i#9

9+6

3. kunniamaininta
Reino Heiskanen

i#10

11+7

Kd5 5.Da8+ Ke5 6.Rc4+ Rxc4#); 1.-c4 2.Lf6+ Kd6 3.Lxc3+ Kc5 4.Re6+ Kd6/Kxd5 5.Rf4+ Kc5 6.Ld4+ Dxd4#; 1.-Rb1 2.Dg7+ Kxd5 3.Df7+ Ke5 4.Df4+ Kd5 5.Td6+ Kc4 6.Td4+ cxd4#

1. kunniamaininta, Eugeniusz Iwanow (POL), 2349, ST 3/2002. Houkutukset 1.De8?/De6? kumoutuvat siirtoon 1.-cxb4! Daamin alkusiirto on monimerkityksinen, kuten c5-ruudun valvonta. Siirtoon sisältyy kolme uhkausta 2.De5+, 2.Td3+ ja 2.Rc2+, jotka siirrot esiintyvät kolmessa muunnelmassa (Fleck-teema): 1.-Txb2 2.De5+ s-tu-kinnoin, 1.-cxb4 2.Td3+ c5-ruutu hallinnassa ja 1.-c4 2.Rc2+ edelleen T-kiinnitys. D pää-osassa. Näyttävää D:n hallintaa.

1.De7! (uhkaukset 2.De5+, 2.Td3+, 2.Rc2+) 1.-Txb2 2.De5+ fxe5 3.Td3+ Txd3#; 1.-cxb4 2.Td3+ Txd3+ 3.De3+ Txe3#; 1.-c4

Iwanow (POL), 2349, ST 3/2002. The tries 1.De8?/De6? are refuted by 1.-cxb4! The key, by the queen, has many functions, e.g. guarding the square c5. The key creates three threats 2.De5+, 2.Td3+, and 2.Rc2+, which are shown in three variations (Fleck theme): 1.-Txb2 2.De5+ (with a pawn block), 1.-cxb4 2.Td3+ (the square c5 is controlled), and 1.-c4 2.Sc2+ (in the mate the white rook is pinned). The main role is played by the queen. The control of the queen is impressive.

2nd Honorable Mention, Hannu Kettunen (FIN), 2506, ST 2/2003. We can see from the initial position that we have to begin with checks. After a series of checks we have a position – in which we can already feel the ending position – where both white rooks have locked in the bishop on c3; that is one of

2.Rc2+ Lxc2 3.De4+ Lxe4#.

2. kunniamaininta, Hannu Kettunen (FIN), 2506, ST 2/2003. Alkuasema pakottaa shakkauksiin. Shakkauksien pääteeksi, jossa loppuasemassa kangastelee, molemmat T:t lukitsevat Lc3:n, yksi hienouksista, toinen jatkossa tapahtuva hiljaisten shakkaamattomien siirtojen sarja. Ja kolmas hienous pääteeksi tapahtuva kaunis K-mattisiirto edeltävine D-uhrauksineen.

1.Ra5+! Kd5 2.Tb5+ Kd4 3.Df4+ Kc3 4.Tb3+ Kc2 5.Tc8+ Lc3 6.Kf5 f6 7.Lg4 Kxd3 8.Df2 Lc2 9.De3+ Kxe3#.

3. kunniamaininta, Reino Heiskanen (FIN), 1120k, ST 6/2003. Oivallinen alkusiirto lyhytuhasta huolimatta. Pakonomaisesti ja räväkästi ms lyö hyökkääjän, mutta toinen vs astuu tilalle! Merkittävällä siirtosarjallaan v. raivaa ruudun lähelle, joka ruudusta h3 valvoo kaukaista c8:aa, minkä jälkeen villihevososen kiinniotto voi alkaa. Upea 10-siirtoinen.

1.b6! (2.bxa7+) cxb6 2.axb6 Re6 3.Df8+ Rxf8 4.Tf3 Re6 5.Tf8+ Rxf8 6.Tf3 Re6 7.Tf8+ Rxf8 8.Lh3 Rh7 9.Rxg6 R~ 10. xR Rb5/Rc8#.

4. kunniamaininta, Ioannis Garoufalidis (GRC), 2307, ST 6/2003. Yllättävää: kaikki valkean siirrot shakkaavia. 12.-Ke5/Kf5 muutoin ehjässä siirtosarjassa. 5.-Ke6! ja ratkaisu pitenee yhdellä siirrolla. Huomionarvoista: kohokohta laitapeli 8.-Kh4 9.Dh1+ Rh2!, ja jatkossa mK oppositioasemaan (huom! paluut 15.-Ke6, 16.-Kf6) ja Dh1 h7:ään.

1.b8D+ Ke7 2.f8D+ Kd7 3.Dfc8+ Ke7 4.Dcb7+ Kf6 5.Re4+ Ke6! 6.Dd6+ Kf5 7.Dbd5+ Kg4 8.Rf2+ Kh4 9.Dh1+ Rh2 10.Dd8+ Kg3 11.Dg2+ Kf4 12.Dd2+ Ke/f5 13.De4+ Kf6 14.Dd8+ Kf7 15.Dh7+ Ke6 16.Dd5+ Kf6 17.Rg4+ Rxg4#

1. kiitosmaininta, Zivko Janevski (MAK), 2505v, ST 4-5/2003. Vähäiseltä näyttävä s-alkusiirto osoitetaan kohokokhdaksi. Hieno avaus niin alkusiirtona kuin tulevia tapahtumia ajatellen. Laatijalta onnistunut tehtävä, jossa toteutuu valkean 2. ja 3. siirtojen sykli näyttävästi.

1.d4! (2.Txc2+ Lxc2 3.Dd3+ Lxd3#) c4 2.Lxc4+ Dxc4 3.Dd3+ Dxd3#; 1.-Lf4 2.Dd3+ Kf2 3.Dxe3+ Txe3#; 1.-cxd4 2.Dxe3+ dxe3 3.Lc4+ Dxc4#.

2. kiitosmaininta, Zivko Janevski (MAK), 2536, ST 3/2003. Hyvä alkusiirto saman nappulan houkutuksiin (1.Tc6? d5!). Laatijan erikoisuutena valkean siirtojen kehä, Janevski-sykli ABC, ks. ratkaisua. Kahdessa matissa patterin etunappula (T/R) aktiivinen ja yhdessä etunappula lyödään (TxR).

1.Te8! (2.Txg4+ [A] Txg4 3.Te4+ [B] Txe4#) d5 2.Te4+ [B] dxe4 3.Lxe3+ [C] Rxe3#; 1.-Te6 2.Lxe3+ [C] Txe3 3.Txg4+ [A] Lxg4#.

the finesses. Another is the series of non-checking moves. And the third finesse is the concluding beautiful king move preceded by the queen sacrifice.

3rd Honorable Mention, Reino Heiskanen (FIN), 1120k, ST 6/2003. A fine key in spite of the short threat. The aggressor is slain boldly, though forcibly, but another white pawn steps in its place. By a remarkable series of moves white frees the h3 square for the bishop which, from h3, controls the distant c8. After that, white can start to capture the wild black horse. A great 10-mover.

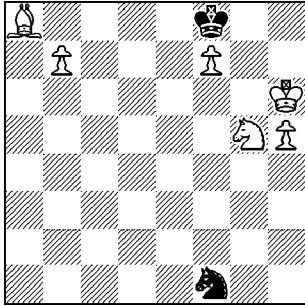
4th Honourable Mention, Ioannis Garoufalidis (GRC), 2307, ST 6/2003. I find it surprising that all the white moves are checks. With 12.-Ke5/Kf5 there is a choice within otherwise choiceless series of moves. With 5.-Ke6! the solution becomes one move longer. Some noteworthy details: the high point is play on the edge 8.-Kh4 9.Dh1+ Sh2!; later the bK is driven to opposition (note the switchbacks 15.-Ke6 and 16.-Kf6); and finally Dh1 to h7.

1st Comm., Zivko Janevski (MAK), 2505v, ST 4-5/2003. The humble key by the pawn turns out to be the high point of the problem. A fine start as a key as well as in regard of what follows. A successful problem, in which the cycle of white's 2nd and 3rd moves are shown effectively.

2nd Comm., Zivko Janevski (MAK), 2536, ST 3/2003. A good key with a try by the key-piece (1.Tc6? d5!). The speciality of the composer is the cycle of white moves, the Janevski cycle, see the solution. In two mates the front piece of a battery (T/S) is active, in one mate the front piece is captured (TxS).

3rd Comm., Andrey Selivanov (RUS) 2350, ST 3/2002. The key

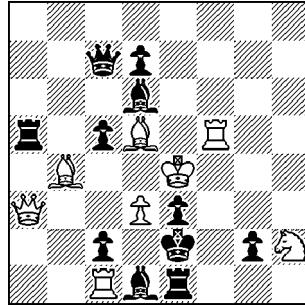
4. kunniamaininta
Ioannis Garoufalidis

i#17

6+2

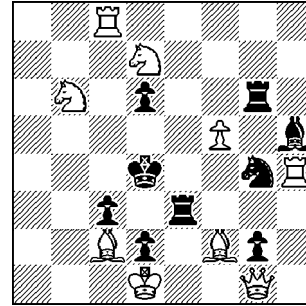
1. kiitosmaininta
Zivko Janevski

i#3

8+11

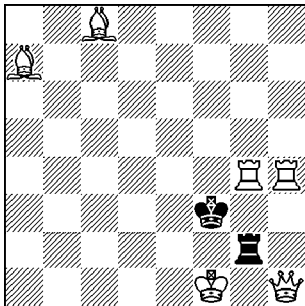
2. kiitosmaininta
Zivko Janevski

i#3

9+9

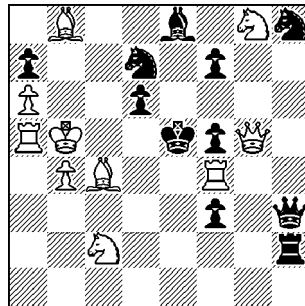
3. kiitosmaininta
Andrei Selivanov

i#7

6+2

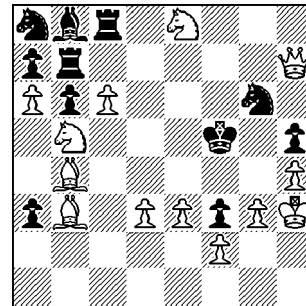
4. kiitosmaininta
Leonid Makaronez

i#3

10+11

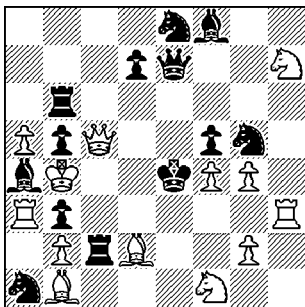
5. kiitosmaininta
Nikolai Cebanov

i#5

13+11

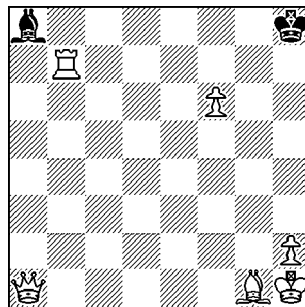
6. kiitosmaininta
Vjatsheslav Kopajev

i#3

13+13

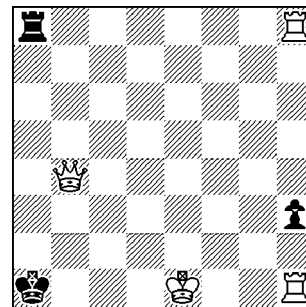
7. kiitosmaininta
Henry Tanner

i#7

6+2

8. kiitosmaininta
Frank Müller

i#9

4+3

3. kiitosmaininta, Andrei Selivanov (RUS), 2350, ST 3/2002. Alkusiirto vapauttaa mK:lle kaksi ruutua, jolloin seurauksena kaksi täyspitkää muunnelmaa 1.-Ke3 ja 1.-Kg3, joista jälkimmäinen muunnelma tasokkaampi L-pelin ansiosta. Kameleonttitoistopeliä päättyen identtisesti (siirrot ja mattikuviot) 6.-Txg3 7.Dg1+ Txg1# ja 6.-Txxh3 7.Dh1+ Txh1#

1.Td4! Ke3 2.The4+ Kf3 3.Ke1 Kg3 4.Tg4+ Kf3 5.Lb7+ Ke3 6.Tg3+ Txg3 7.Dg1+ Txg1#; 1.-Kg3 2.Lb8+ Kf3 3.Le5 Ke3 4.Th3+ Tg3 5.Dg1+ Kf3 6.Lf4 Txh3 7.Dh1+ Txh1#.

4. kiitosmaininta, Leonid Makaronez (ISR), 2504, ST 2/2003. Houkutukset 1.Ra3?/Lc7? kumoutuvat siirtoon Td2! Alkusiirron jälkeen on lyhytuhka 2.Df6+ Rxf6#. Hienoa daamien peliä kahdessa täyspitkässä muunnelmassa, lopussa mD sulkee vK:n tien sekä 7. rivillä että 3. rivillä.

1.Td4! (2.Df6+) Dh4 2.De7+ Dxe7 3.Kc6+ Rc5#; 1.-Dh6 2.De3+ Dxe3 3.Ka4 Rc5#.

5. kiitosmaininta, Nikolai Cebanov (MOL), 2391, ST 4-5/2002 Alkusiirto selviö, joka katkaisee toisen kerran Lb8-h2-diagonaalin. Tehtävässä runsaasti dualistisia siirtovaihtoehtoja, mutta varsinaisia muunnelmia (duaalityttömiä) on neljä: 1.-a2/Ke5, 1.-Rxc7, 1.-Tbxc7 ja 1.-Tcxc7, kahdessa jälkimmäisessä tehtävän pääsisältö toteutuu hienosti Plachutta-teemana valkean L/D-uhrauksin.

1.c7! Tbxc7 2.Rbd6+ Ke5 3.Lc3+ Txc3 4.Rf7+ Kf5 5.g4+ hxg4#; 1.-Tcxc7 2.Rd4+ Ke5 3.Dg7+ Txg7 4.Rc6+ Kf5 5.g4+ hxg4#; 1.-Rxc7 2.Rd4+ Ke5 3.Rc6+ Kf5 4.Dd7+ Re6 5.g4+ hxg4#; 1.-Td8(xe8) 2.Df7+ Ke5 3.Dg7+ Kf5 4.c8D/L+ ~ 5.g4+ hxg4#; 1.-Ke5 2.Lc3+ Kf5 3.La2 Txc7/Rxc7 4.Dd7+ Txd7/Re6 5.g4 hxg4#; 1.-a2 2.Lc3 a1D 3.Lxa1 jne.

6. kiitosmaininta, Vjatsheslav Kopajev (RUS), 2471, ST 1/2003. Kolme mustaa ratsua. Pääsisältö: D-uhraus vierekkäisillä ruuduilla riippuen siitä, mihin kiinnityslinjan katkaisevat nappulat T, R ja s vaikuttavat – upeaa. Kahdesti 2.Rg3+.

1.Lc1! (2.Rg3+ Kd3 3.Lxc2 Rxc2#) Td6 2.Rg3+ Kd3 3.Dd5+ Txd5#; 1.-d6 2.Rxg5+ Dxg5 3.De5+ dxe5#; 1.-Rd6 2.Rd2+ Kxf4 3.Dxf5+ Rxf5#

7. kiitosmaininta, Henry Tanner (FIN), 4-n-projekti VII, nro 14, ST2/2003. Mustan kuninkaan laitamarsi; alkusiirto miehittää g8-ruudun, korottunut R g6:n, 3.Le3+ ottaa ruudun g5 (ja palaa myöhemmin lähtöruudun tehtävänsä), 4. Dd1+ g4:n ja 5.Rg6+ h4:n.

1.f7+! Kh7 2.f8R+ Kh6 3.Le3+ Kh5 4.Dd1+ Kh5 5.Rg6+ Kh3 6.Lg1 Lxb7+ 7.Dg3+ Lxf3#.

8. kiitosmaininta, Frank Müller (DEU), 4-n-projekti VIII, nro 14, ST 4-5/2003. Tässä nelinurkkaisessa on inhimillistä (konemaisen vastakohta) sisältöä. Alku-

gives two flights for the bK, so that there follow two full length variations 1.-Ke3 and 1.-Kg3, of which the latter is better because of the bishop play. The moves show chameleon echo with identical endings (moves and mating positions) 6.-Txg3 7.Dg1+ Txg1# and 6.-Txxh3 7.Dh1+ Txh1#

4th Comm., Leonid Makaronez (ISR), 2504, ST 2/2003. *The tries 1.Sa3?/Lc7? are refuted by Td2! After the key-move there is a shortthreat 2.Df6+ Sxf6#. Great play by the queens in two full-length variations. In the end the black queen closes the way of the white king both on the 7th and the 3rd rank.*

5th Comm., Nikolay Cebanov (MOL), 2391, ST 4-5/2002. *The key is evident, as it closes for a second time the bishop's diagonal b8-h2. There are lots of dualistic alternatives, but four dualfree main variations: 1.-a2/Ke5, 1.-Sxc7, 1.-Tbxc7 and 1.-Tcxc7. In the two latter variations the main idea of the problem – Plachutta with L/D sacrifices – is realized beautifully.*

6th Comm., Vjatcheslav Kopajev (RUS), 2471, ST 1/2003. *Three black knights. The main content: queen sacrifices on adjacent squares depending on what squares are controlled by the three men, T, S and pawn, which interfere on the pin line. Great! The move 2.Sg3+ appears twice.*

7th Comm., Henry Tanner (FIN), 4-corner project vii, no. 14, ST 2/2003. *The black king marches along the h-file. With the key g8 is occupied, the promoted knight occupies g6, with 3.Le3+ the square g5 is guarded (later the bishop returns to its original duty), 4. Dd1+ guards g4, and 5.Sg6+ guards h4.*

8th Comm., Frank Müller (DEU), 4-corner project viii, no. 14, ST 4-5/2003. *This four-corner problem has human content (as*

siirtona linnoitus, selkeä jatko ensin järjestyin T h2:een ja vasta sitten 6.Tb8+, ja lopuksi tyypillinen siirtopakkotilanne.

1.0-0! Ka2 2.Tf2+ Ka1 3.Dc3+ Kb1 4. Tb2+ Ka1 5.Th2+ Kb1 6.Tb8+ Txb8 7.Dc2+ Ka1 8.Dc1+ Tb1 9.Kh1 Txc1#

Lahdessa 7.1.2005

Jorma Pitkänen

Mahdolliset huomautukset tuomioon lähetettävä tuomarille kolmen kuukauden kuluessa: Jorma Pitkänen, Rajakatu 4 A 17, 15100 Lahti.

opposite to mechanical). There is a castling key with a clear continuation, including first the play of the rook to h2 and only then 6.Tb8+, ending with a typical zugzwang position.

In Lahti, January 7th, 2005.

Jorma Pitkänen

Claims within three months from the publication date of this issue to: Jorma Pitkänen, Rajakatu 4 A 17, FI-15100 Lahti, Finland

Käännös / Translation: Henry Tanner